

Populariteit 'vergeten' fonio-graan neemt toe door graancrisis

De oorlog in Oekraïne zorgt voor beperktere beschikbaarheid van granen. Deze beperkte beschikbaarheid leidt tot een toename van de populariteit van het fonio-graan. Dit is een inheems Afrikaans gewas dat bijna in de vergetelheid raakte. Inmiddels is het fonio-graan op meer dan 150 plekken in Nederland verkrijgbaar.

Het vergeten 'fonio'-graan wint aan populariteit door de huidige graancrisis

Afrikanen zitten op goud

Solange Domaye startte twee jaar geleden met het op de kaart zetten van fonio. Domaye is geboren en getogen in Afrika, waar ze vaak pap at gemaakt van fonio. Op 21-jarige leeftijd vertrok Domaye naar Nederland. “Toen ik weer terugkwam op familiebezoek in Tsjaad merkte ik dat fonio niet meer geserveerd werd: fonio was een vergeten graan”, vertelt Domaye. Dit komt volgens de ondernemster door verandering van voedingsgewoonten in Afrika.

Gevoelig voor prijsstijgingen

Fonio heeft de grootte van een zandkorrel en is daardoor moeilijk te verwerken. Het moet gepeld en van zand gescheiden worden. Dit werd in Afrika handmatig gedaan. Omdat dit zo arbeidsintensief was, stapten velen over naar de consumptie van geïmporteerde rijst en mais, stelt Domaye. Door de overstap naar geïmporteerde granen is Afrika gevoelig voor wereldwijde prijsstijgingen van graanproducten. Door de oorlog in Oekraïne worden Afrikanen nu geconfronteerd met prijsverhogingen tot 60 procent.

Groeiomstandigheden

Domaye wil boeren in Afrika motiveren om meer fonio te verbouwen door ze te overtuigen dat het loont. Fonio groeit goed in droge klimaten, heeft weinig water nodig om te groeien, is rijp in 6-8 weken en maakt de grond vruchtbaar. “Afrikanen zitten op goud zonder dat ze het beseffen”, stelt Domaye. Samen met hulporganisatie ‘Woord en Daad’ uit Gorinchem wil Domaye de binnenlandse productie van fonio voor lokaal gebruik bevorderen, zodat Afrika minder afhankelijk wordt van Westers graan.

Nederlands distributienetwerk

Ook zet Domaye zich met haar bedrijf Symfonio in om fonio in Nederland populairder te maken. Als de populariteit toeneemt zullen Afrikaanse boeren volgens haar meer fonio gaan verbouwen. Domaye heeft in Nederland inmiddels een distributienetwerk opgezet voor de graansoort. De ondernemster streeft ernaar om binnen een jaar fonio ook te presenteren in alle kookprogramma's in Nederland.

Toegenomen import

De import van fonio in de EU is volgens Domaye toegenomen. In 2019 werd in de EU 249 ton fonio geïmporteerd, in 2020 was dit 266 ton en in 2021 453 ton. Mede door de wereldwijde graancrisis wordt dit jaar een verdere toename verwacht. "Ik schat dat we dit jaar wel eens op meer dan 800 ton uit zouden kunnen komen", aldus Domaye.

Fonio in graancrisis

Ook het Centrum tot Bevordering van de Import uit ontwikkelingslanden (CBI) is positief over fonio. "Een interessante vervanger voor tarwe. Als de fonio-markt groter wordt, valt te verwachten dat er een aanzienlijke rol is weggelegd voor Nederlandse bedrijven om producten te vervaardigen met fonio als ingrediënt en export naar buurlanden", aldus CBI. "We willen ervoor zorgen dat deze graancrisis die tot grote nood in vooral minder ontwikkelde delen van de wereld leidt, uiteindelijk iets positiefs bewerkt voor Afrikaanse boeren", vult Domaye aan.